

Панагија - Уздизање Хлеба

Автор(и): Растителна заштита
Дата: 15.08.2023 Брой: 8/2023

Православна црква 15. августа прославља један од 12 највећих хришћанских празника – Успење Пресвете Богородице и Панагију – уздизање хлеба, што се традиционално слави у региону Кјустендила.

Према предању, ово је дан када Богородица, у 64. години живота, напушта земаљски живот и одлази свом Сину. Три дана пре њене смрти, арханђел Гаврило је обавести да је Бог пожелео да је узме у Своје царство, да би вечно царевала са Њим. Исус, међутим, није желео да са собом поведе свог земаљског оца, Јосифа теслу. Њена последња жеља је да види све свете апостоле заједно. На чудесан начин они су пренети на врата њеног дома у Јерусалиму. Три дана касније, сам Исус Христос, у небеској слави, окружен анђелским војскама и светитељима, силази са небеса по душу Свете Богородице. Она је

сахрањена у пећини близу Гециманије, а улаз је затворен каменом. Када је неколико дана касније отворен да би покојни апостол Тома могао да пољуби светитељку, пронашли су само њену плаштаницу. Устајући од стола, апостоли су чули анђелско певање и видели у облацима Пречисту Богородицу, окружену анђелима, која им говори: „Радујте се, јер сам са вама у све дане.“

Велики празник се прославља свечаним богослужењима у православним црквама широм земље.

Према народној традицији, празник се зове Велика Богородица, за разлику од Мале Богородице, када се слави Рођење Христове Мајке.

На Велику Богородицу, после свечане литургије у цркви, се благосиљају обредни хлебови, које жене потом деле за здравље и за своје преминуле рођаке. Верници траже заштиту Свете Богородице у проблемима свакодневног живота.

Обавезна јела на празничном столу су свеже печен округли хлеб украшен орнаментом, пилећи чорбаст оброк, кувано пшенично зрно, кукуруз и бундева. Мора се јести и лубеница и грожђе. Риба је дозвољена. Верници цркви донирају свеће, домаће платно, столњак, пешкир и новац.

Традиционална припрема Богородичиног хлеба у Кјустендилу

„Панагија“ је назив којим се зове Богородица, као и уздизање и обредно помљење хлеба, његово дељење и заједничко једење.

„Панагија“ је пракса Христа и Апостола, древне црквене заједнице, која је прошла кроз векове и различите културе – сачувана од наших предака и пренета до нашег времена кроз празнике Цркве и народну традицију.

„Панагије“ су медаљони са ликовима Богородице, које носе архијереји.

По 16. пут у Кјустендилу, Општина и Архијерејско намесништво, уз учешће културно-уметничких друштава, општинских одбора, аматерских група и ансамбала, организују празник „Панагија – Уздизање хлеба“, који се по канону одржава на Велику Богородицу.

Празник „Панагија“ се одржава и на другим местима у земљи – око цркава и капела посвећених „Успењу Богородице“ и представља културни догађај за представљање бугарске православне традиције и црквеног ликовног и вокалног уметништва.

„Панагија“ у Кјустендилу открива древну традицију, која је прошла кроз време, сачувана од наших предака и пренета до данашњих дана народном вером и кроз празнике Цркве и народну традицију. Августовски празник је посвећен вештини како замесити и испећи хлеб у глиненом суду за печење (поданици) и како „Жена-Мајка“ преноси тајну хлеба најзаслужнијим девојкама.

Празник је већ почео у понедељак, када је у цркви „Св. Димитрија“ извршено традиционално мешење Богородичиног хлеба и отворене радионице за прављење хлеба за децу. Дана 15. августа фокус је био на Изложби обредних хлебова, која је трајала цео дан.

фотографије: © БНР